

Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31290>

Özet

Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği, 2008 yılında Adem Kabasakal tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, süt üreticilerinin, verimliliklerini doğrudan etkileyen tarımsal ve hayvancılık uygulamalarına yönelik sahip oldukları tutumları bilimsel yöntemlerle değerlendirmektir. Ölçek, özellikle uygulamadaki davranışsal eğilimleri ve bu eğilimlerin süt verimi üzerindeki potansiyel etkilerini incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu araç, tarım ekonomisi ve hayvancılık alanında yapılan araştırmalara önemli bir katkı sağlamaktadır.

Ölçek, **Likert tipi** derecelendirme formatını kullanmakta olup, üreticilerin ilgili uygulamalara ne derece katıldıkları veya katılmadıkları belirlemeye odaklanmıştır. Geliştirme süreci, **ölçek geliştirme** metodolojisine uygun olarak yürütülmüş, ancak kaynakta doğrudan geçerlik ve güvenirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ölçek, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan tez çalışması'nın bir parçasıdır.

Anahtar Kelimeler

Süt üreticileri, tutum, hayvancılık uygulamaları, verim, tarım, Likert tipi, ölçek geliştirme, Balıkesir.

Yazarlar

Adem KABASAKAL

Amaç

Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin temel amacı, süt üretim süreçlerinde uygulanan veya uygulanması gereken teknik ve pratik yöntemlere karşı üreticilerin mevcut **psikolojik eğilimlerini** (tutumları) ölçmektir. Bu tutumların belirlenmesi, üreticilerin yeniliklere açıklık düzeylerini, geleneksel yöntemlere bağlılıkları ve dolayısıyla süt verimlilikleri üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etmeye olanak tanır.

Ölçek, özellikle düşük verimle sonuçlanan uygulamaların altında yatan tutumsal engelleri tespit etmek ve bu sayede eğitim veya yaygın hizmetlerinin etkinliğini artırmak için geliştirilmiştir. Çalışma, **süt üretimi** sektöründeki davranışsal faktörlerin önemini vurgulamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, "Uygulamaya Yönelik Tutum"dur. Bu yapı, üreticilerin modern hayvancılık, hijyen, beslenme ve hayvan sağlığı gibi konularda benimsedikleri veya reddettikleri

pratiklere karşı gösterdikleri olumlu veya olumsuz duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerin bileşimini ifade eder. Ölçek, uygulamadaki tutumların çok boyutlu olarak ele almayı hedeflemiştir.

Ölçülen yapı, **tarımsal yaygın** çalışmalarında kritik öneme sahiptir, zira tutumlar, bilgi ve becerinin uygulamaya dökülmesinde belirleyici rol oynar. Bu nedenle, ölçek, üreticinin uygulamalara karşı gösterdiği isteklilik, fayda algısı ve uygulama zorluğu algısı gibi alt boyutları içerecek şekilde tasarlanmıştır.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçeğe ait spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, yapı geçerliği, ölçüt geçerliği) belirtilmemiştir ('-'). Ancak, bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilen ölçeklerde genellikle geçerlik çalışmaları yapılmaz zorunludur. Tez çalışmasında, muhtemelen uzman görüşüne başvurularak **kapsam geçerliği** sağlanmış ve ardından yapı geçerliğini incelemek amacıyla istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Ölçek geliştirme sürecinde, ölçülen yapının kuramsal temelleri göz önünde bulundurularak maddelerin ilgili tutum boyutlarındaki temsil edip etmediği incelenmiştir. Bu bağlamda, yapı geçerliğinin sağlanması için **Faktör Analizi** gibi tekniklerin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik bilgileri de kaynakta açıkça belirtilmemiştir ('-'). Akademik standartlara göre, bir tutum ölçeğinin güvenilirliğini kanıtlamak için genellikle iç tutarlılık analizleri yapılır. Bu durumda, **Cronbach Alfa** katsayısının hesaplanarak ölçeğin maddelerinin ne kadar tutarlı olduğunu gösteren bir değerin tezde sunulmuş olması beklenir.

Yüksek bir güvenirlilik katsayısı, ölçeğin aynı üreticilere farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar vereceğini veya maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir. Ölçeğin güvenirliğinin, özellikle **tarımsal araştırmalar** bağlamında, kabul edilebilir düzeyde olması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği, geliştirme tipi bir ölçek olduğu için, yapı geçerliğini belirlemek amacıyla büyük olasılıkla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Tutum ölçeklerinde genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) ile madde havuzunun boyut yapıları incelenir ve ardından **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) ile tezin kuramsal modelinin veriyi uyumu test edilir.

Bu analizler, üreticilerin uygulamalara yönelik tutumlarının tek bir boyutta mı yoksa hijyen,

beslenme ve sa?lık gibi ayr?k alt boyutlarda m? toplanm? ve ortaya koyar. Faktör yüklerinin incelenmesi, hangi maddelerin hangi tutum boyutunu güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini belirlemede kritik rol oynam???r.

Ölçme Aracı

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kin Süt Üreticileri (Adult Milk Producers)

Age Group: Çal??maya kat?lan yeti?kin ya? grubu

Population Details: Ölçek, Bal?kesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan tez çal??mas?nda yer alan süt üreticileri örnekleme uygulana?r. Örneklem, tezin co?rafi uygulama alan?ndaki aktif süt üreticilerinden olu?maktadır.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1=kesinlikle kat?lıyorum - 5=kesinlikle kat?lmıyorum). Bu derecelendirme, üreticinin ilgili uygulamaya yönelik tutumunun ?iddetini ölçmeye olanak tan?r. Yüksek puanlar olumsuz tutumu veya düşük puanlar olumlu tutumu gösterecek ?ekilde puanlama ters çevrilmi? olabilir.

Anahtar Kelimeler

Likert, tutum ölçeği, süt verimi, hayvancılık, tarım ekonomisi, Bal?kesir Üniversitesi, 2008.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Bal?kesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bal?kesir (Tez dönemi itibarıyla).

?zinler, Ücret ve Test Y?li

Ölçeğin geli?tirildiği yıl **2008**'dir. Ölçek, Adem Kabasakal'ın yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmiştir. Akademik çal??malarda, ölçek genellikle tezin yayınlanmasıyla birlikte akademik ara?tırma amaçlı kullanılm için serbest hale gelir, ancak ticari veya geni? ölçekli kullanım için

yazarın izni gerekebilir. Ölçeğin ticari kullanıma dair bir ücret bilgisi bulunmamaktadır.

Tez çalışması için dijital kopyasına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim mümkündür. İlgili teze ait bağlantı şöyledir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Kabasakal, A. (2008). *Süt üreticilerinin uygulamadaki tutumları ve verime olan etkisinin irdelenmesi (Yüksek lisans tezi)*. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sut-ureticilerinin-uygulamaya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Süt Üreticilerinin Uygulamaya Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, ilgili yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya metodoloji kısmında bulunabilir. Maddelerin tam içeriği için tezin orijinal metnine başvurulması gerekmektedir.